

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే

॥ సప్తనవతితమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ సప్తనవతితమః సర్గః ॥

సుగ్రీవేణ మహోదరస్య వధః

హన్యమానే బలే తూర్ణమన్యోన్యం తే మహామృధే |
సరసీవ మహాఘర్మే సూపక్షీణే బభూవతుః || 6.97.1 ||

స్వబలస్య తు ఘాతేన విరూపాక్షవధేన చ |
బభూవ ద్విగుణం క్రుద్ధో రావణో రాక్షసాధిపః || 6.97.2 ||

ప్రక్షీణం స్వబలం దృష్ట్వా వధ్యమానం వలీముఖైః |
బభూవాస్య వ్యథా యుద్ధే దృష్ట్వా దైవవిపర్యయం || 6.97.3 ||

ఉవాచ చ సమీపస్థం మహోదరమనంతరం |
అస్మిన్ కాలే మహాబాహో జయాశా త్వయి మే స్థితా || 6.97.4 ||

జహి శత్రుచమూం వీర దర్శయాద్య పరాక్రమం |
భర్తృపిండస్య కాలోఽయం నిర్వేష్టుం సాధు యుధ్యతాం || 6.97.5 ||

ఏవముక్తస్తథేత్యుక్త్వా రాక్షసేంద్రో మహోదరః |
ప్రవివేశారిసేనాం స పతంగ ఇవ పావకం || 6.97.6 ||

తతః స కదనం చక్రే వానరాణాం మహాబలః |
భర్తృవాక్యేన తేజస్వీ స్వేన వీర్యేణ చోదితః || 6.97.7 ||

వానరాశ్చ మహాసత్త్వాః ప్రగృహ్య విపులాః శిలాః |
ప్రవిశ్యారిబలం భీమం జఘ్నుస్తే సర్వరాక్షసాన్ || 6.97.8 ||

మహోదరః సుసంక్రుద్ధః శరైః కాంచనభూషణైః |
చిచ్ఛేద పాణిపాదోరు వానరాణాం మహాహవే || 6.97.9 ||

తతస్థే వానరాః సర్వే రాక్షసైరర్దితా భృశం |
దిశో దశ ద్రుతాః కేచిత్ కేచిత్ సుగ్రీవమాశ్రితాః || 6.97.10 ||

ప్రభగ్నం సమరే దృష్ట్వా వానరాణాం మహాబలం |
అభిదుద్రావ సుగ్రీవో మహోదరమనంతరం || 6.97.11 ||

ప్రగృహ్య విపులాం ఘోరాం మహీధరసమాం శిలాం |
చిక్షేప చ మహాతేజాస్తద్వధాయ హరీశ్వరః || 6.97.12 ||

తామాపతంతీం సహసా శిలాం దృష్ట్వా మహోదరః |
అసంభ్రాంతస్తతో బాణైర్నిర్భేద దురాసదాం || 6.97.13 ||

రక్షసా తేన బాణౌఘైర్నికృతా సా సహస్రథా |
నిపపాత తదా భూమౌ గృధ్రచక్రమివాకులం || 6.97.14 ||

తాం తు భిన్నాం శిలాం దృష్ట్వా సుగ్రీవః క్రోధమూర్చ్ఛితః |
సాలముత్పాట్య చిక్షేప తం స చిచ్ఛేద నైకథా || 6.97.15 ||

శరైశ్చ విదదారైనం శూరః పరబలార్దనః |
స దదర్శ తతః క్రుద్ధః పరిఘం పతితం భువి || 6.97.16 ||

ఆవిధ్య తు స తం దీప్తం పరిఘం తస్య దర్శయన్ |
పరిఘేణోగ్రవేగేన జఘానాస్య హయోత్తమాన్ || 6.97.17 ||

తస్మాద్ధతహయాద్ వీరః సోఽవప్లుత్య మహారథాత్ |
గదాం జగ్రాహ సంక్రుద్ధో రాక్షసోఽథ మహోదరః || 6.97.18 ||

గదాపరిఘహస్తౌ తౌ యుధి వీరౌ సమీయతుః |
నర్దంతౌ గోవృషప్రఖ్యౌ ఘనావివ సవిద్యుతౌ || 6.97.19 ||

తతః క్రుద్ధో గదాం తస్మై చిక్షేప రజనీచరః |
జ్వలంతీం భాస్కరాభాసాం సుగ్రీవాయ మహోదరః || 6.97.20 ||

గదాం తాం సుమహాఘోరామాపతంతీం మహాబలః |
సుగ్రీవో రోషతామ్రాక్షః సముద్యమ్య మహాహవే || 6.97.21 ||

ఆజఘాన గదాం తస్య పరిఘేణ హరీశ్వరః |
పపాత తరసా భిన్నః పరిఘస్తస్య భూతలే || 6.97.22 ||

తతో జగ్రాహ తేజస్వీ సుగ్రీవో వసుధాతలాత్ |
ఆయసం ముసలం ఘోరం సర్వతో హేమభూషితం || 6.97.23 ||

స తముద్యమ్య చిక్షేప సోఽప్యస్య ప్రాక్షిపద్ గదాం |
భిన్నావన్యోన్యమాసాద్య పేతతుస్తౌ మహీతలే || 6.97.24 ||

తతో భిన్నప్రహరణౌ ముష్టిభ్యాం తౌ సమీయతుః |
తేజోబలసమావిష్టౌ దీప్తావివ హలతాశనౌ || 6.97.25 ||

జఘ్నుతుస్తౌ తదాన్యోన్యం నదంతౌ చ పునః పునః |
తలైశ్చాన్యోన్యమాసాద్య పేతతుశ్చ మహీతలే || 6.97.26 ||

ఉత్పేతతుస్తదా తూర్ణం జఘ్నుతుశ్చ పరస్పరం |
భుజైశ్చిక్షిపతుర్వీరావన్యోన్యమపరాజితౌ || 6.97.27 ||

జగ్ముతుస్తౌ శ్రమం వీరౌ బాహలయుద్ధే పరంతపౌ |
ఆజహార తదా ఖడ్గమదూరపరివర్తినం || 6.97.28 ||

రాక్షసశ్చర్మణా సార్థం మహావేగో మహోదరః |
 తద్దైవ చ మహాఖడ్గం చర్మణా పతితం సహ |
 జగ్రాహ వానరశ్రేష్ఠః సుగ్రీవో వేగవత్తరః || 6.97.29 ||

తతో రోషపరీతాంగౌ నదంతావభ్యధావతాం |
 ఉద్యతాసీ రణే హృష్టౌ యుధి శస్త్రవిశారదౌ || 6.97.30 ||

దక్షిణం మండలం చోభౌ సుతూర్ణం సంపరీయతుః |
 అన్యోన్యమభిసంక్రుద్ధౌ జయే ప్రణిహితావుభౌ || 6.97.31 ||

స తు శూరో మహావేగో వీర్యశ్లాఘీ మహోదరః |
 మహావర్మణి తం ఖడ్గం పాతయామాస దుర్మతిః || 6.97.32 ||

లగ్నముత్కర్షతః ఖడ్గం ఖడ్గేన కపికుంజరః |
 జహార సశిరస్త్రాణం కుండలోపగతం శిరః || 6.97.33 ||

నికృత్తశిరసస్తస్య పతితస్య మహీతలే |
 తద్ బలం రాక్షసేంద్రస్య దృష్ట్వా తత్ర న దృశ్యతే || 6.97.34 ||

హత్వా తం వానరైః సార్థం ననాద ముదితో హరిః |
 చుక్రోధ చ దశగ్రీవో బభౌ హృష్టశ్చ రాఘవః || 6.97.35 ||

విషణ్ణవదనాః సర్వే రాక్షసా దీనచేతసః |
 విద్రవంతి తతః సర్వే భయవిత్రస్తచేతసః || 6.97.36 ||

మహోదరం తం వినిపాత్య భూమౌ
 మహాగిరేః కీర్ణమివైకదేశం |
 సూర్యాత్మజస్తత్ర రరాజ లక్ష్మ్యా
 సూర్యః స్వతేజోభిరివాప్రధృష్యః || 6.97.37 ||

అథ విజయమవాప్య వానరేంద్రః

సమరముఖే సురసిద్ధయక్షసంఘైః |

అవనితలగతైశ్చ భూతసంఘై -

ర్హుషసమాకులితైర్నిరీక్ష్యమాణః || 6.97.38 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే సప్తనవతితమః సర్గః ||